

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

Teoretické a praktické znalosti záchranáře - kynologa a jeho
zařazení do IZS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

AUTOR PRÁCE: Josef Krátký

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Jindra Holeková Dis.

2012

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Josef Krátký**
Osobní číslo: **Z08053**
Studijní program: **B5345 Specializace ve zdravotnictví**
Studijní obor: **Zdravotnický záchranář**
Název tématu: **Teoretické a praktické znalosti záchranáře - kynologa a jeho
zařazení do IZS**
Zadávající katedra: **Katedra ošetřovatelství**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

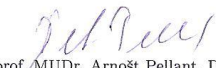
1. Sběr informací a studium literatury.
2. Stanovní cíle práce.
3. Výběr metody průzkumu.
4. Konzultace vybrané metody průzkumu s vedoucím bakalářské práce.
5. Provedení metody průzkumu, sběr dat.
6. Analýza a interpretace získaných výsledků.
7. Zhodnocení práce.

Rozsah grafických prací: dle doporučení vedoucího
Rozsah pracovní zprávy: 35 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

1. MAKEŠ, V. Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy. 1. st ed. Ostrava : EDICE SPBI SPEKTRUM, 2009.
2. MÜLLER, M. Výcvik všestranného psa. Vyd. 1. Praha : Brazda, 2006. 220 s. ISBN 80-209-0349-6.
3. MÜLLER, M . Výcvik ochranného psa. Vyd. 1. Praha : Brazda, 2009. 272 s. ISBN 978-80-209-0368-6.
4. NOVÝ, K. Kynologická příručka. Vyd. 1. Praha : Naše Vojsko, 1995. 160 s. ISBN 80-206-0503-7.
5. PALMEROVÁ, J. Výcvik psa. Vyd. 1. Bratislava : Slovart, 1993. 117 s. ISBN 80-7145-064-2.
6. TAGGARTOVÁ, C. Encyklopedie psů. Vyd. 1. Praha : Jan Vašut s.r.o., 2002. 190 s. ISBN 80-7236-032-9.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jindra Holeková, DiS.
Katedra ošetřovatelství

Datum zadání bakalářské práce: 30. listopadu 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 7. května 2012

prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.
děkan

L.S.

Mgr. Eva Hlaváčková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 29. února 2012

Čestné prohlášení:

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména ze skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou, nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 3. 4. 2012

.....

Josef Krátký

Poděkování:

Touto cestou si dovoluji poděkovat především Mgr. Jindře Holekové Dis. za její ochotu, odborné vedení, cenné rady a konzultace, které mi velmi pomohly při zpracování bakalářské práce. Děkuji.

Anotace

Tato bakalářská práce popisuje práci záchranářské kynologie a mimořádné schopnosti psů ve službách Integrovaného záchranného systému. V praktické části se zabývá informovaností záchranářů o možnostech využití kynologie v Integrovaném záchranném systému.

Klíčová slova

Kynologie, pes, Integrovaný záchranný systém, vyhledávání osob

Title

Theoretical and practical knowledge of Cynologist rescuer and his inclusion into the IRS

Abstrakt

This bachelor's thesis describes the work of cynology rescue dogs and dog's extraordinary skills in the Integrated Rescue System. The thesis in its partical part deals with the rescuer's foreknowledge about using opportunities of cynology in the Integrated Rescue System.

Key words

Cynology, dog, Integrated rescue system, looking for men

Obsah

Seznam obrázků	10
Seznam tabulek	11
Úvod	12
Cíl práce.....	13
I. Teoretická část.....	14
1 IZS	14
1.1 Základní složky IZS	14
1.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	15
1.1.2 Zdravotnická záchranná služba.....	15
1.1.3 Policie České republiky.....	16
1.2 Ostatní složky IZS	17
2 Historie kynologie	18
2.1 Záchranářská kynologie obecně	19
2.2 Vznik záchranářské kynologie v ČR.....	19
2.3 Vznik Svazu záchranných brigád kynologů (SZBK).....	19
3 Zařazení kynologů do IZS.....	20
3.1 Charakteristika jednotlivých organizací v oboru kynologie	20
3.1.1 Hasičský záchranný sbor (HZS)	20
3.1.2 Policie České republiky (PČR).....	21
3.1.3 Městská a obecní policie	22
3.1.4 Armáda České republiky (AČR).....	22
3.1.5 Horská služba.....	23
3.1.6 Svaz záchranných brigád kynologů České republiky	23
4 Požadavky kladené na kynologický pátrací tým (KPT)	25

4.1	Kynologický atest	25
4.1.1	Obsah atestačních zkoušek	26
4.1.2	Shrnutí základních požadavků na psovody	27
4.1.3	Shrnutí základních požadavků na psa	28
4.2	Materiální vybavení KPT	29
5	Systém svolávání a doprava KPT na místo pátrací akce	31
6	Řízení práce KPT při pátracích akcích	33
II.	Výzkumná část	35
7	Hypotézy	35
8	Metodika	36
9	Prezentace výsledků.....	37
	Diskuze	51
	Závěr.....	54
	Seznam použité literatury	55
	Seznam příloh:	56
	Příloha 1	57

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 k otázce č. 2	37
Obrázek č. 2 k otázce č. 3	38
Obrázek č. 3 k otázce č. 4	39
Obrázek č. 4 k otázce č. 5	40
Obrázek č. 5 k otázce č. 6	41
Obrázek č. 6 k otázce č. 7	42
Obrázek č. 7 k otázce č. 7	43
Obrázek č. 8 k otázce č. 8	43
Obrázek č. 9 k otázce č. 9	44
Obrázek č. 10 k otázce č. 10	45
Obrázek č. 11 k otázce č. 10	45
Obrázek č. 12 k otázce č. 11	46
Obrázek č. 13 k otázce č. 12	47
Obrázek č. 14 k otázce č. 12	47
Obrázek č. 15 k otázce č. 13	48
Obrázek č. 16 k otázce č. 15	49
Obrázek č. 17 k otázce č. 16	50

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 k otázce č. 1	37
Tabulka č. 2 k otázce č. 3	38
Tabulka č. 3 k otázce č. 4	39
Tabulka č. 4 k otázce č. 5	40
Tabulka č. 5 k otázce č. 6	41
Tabulka č. 6 k otázce č. 8	44
Tabulka č. 7 k otázce č. 14	48

Úvod

Vlastností a schopností psů využívá člověk již po dlouhou dobu, ale v posledních letech má kynologie i přes výrazný technický rozvoj mnohem větší uplatnění. Nejvíce je tento vzestup patrný u psů, kteří se zaměřují na pachovou práci. Pes pomáhá lidem v odhalování trestné činnosti, při ochraně života a zdraví osob. V neposlední řadě pomáhá zachraňovat lidské životy při mimořádných událostech. Dobře vycvičeného psa ve více disciplínách lze nahradit jen velmi obtížně. V některých případech je nenahraditelný, proto se stává součástí většiny bezpečnostních sborů a záchranných složek i v České republice.

Maximální využití schopností psů v záchranné praxi vyžaduje velmi dobrou znalost problematiky, kvalifikované pracovníky, dobré podmínky pro výcvik a v neposlední řadě i dostatek psů s vhodnými povahovými vlastnostmi pro tuto práci.

Velmi častým případem v České republice, kdy lze využít mimořádných čichových schopností psů je pátrání po ztracených osobách v terénu. Této problematice je přesto větší pozornost věnována teprve od roku 2003. Současný systém přípravy a používání psů na vyhledávání osob v terénu již umožňuje efektivní využití jejich schopností. Bohužel počty záchranných psů specializujících se na tuto činnost zatím nejsou dostatečné.

V této práci bych chtěl popsat možnosti využití psů při plnění úkolů v integrovaném záchranném systému v České republice a stručně shrnout zastoupení kynologie v jednotlivých složkách integrovaného záchranného systému.

Život a zdraví lidí nezávisí jen na připravenosti psovodů se psy, ale také na schopnosti celého integrovaného záchranného systému poskytnout včasnou a kvalifikovanou pomoc.

Cíl práce

Cílem této práce je zjistit všeobecnou informovanost záchranářů o pojmu záchranářské kynologie a její využití v Integrovaném záchranném systému. Má za cíl porovnat využití záchranářské kynologie v horských a podhorských oblastí, malých měst, obcí a velkých měst.

I. Teoretická část

1 IZS

Vzrůstající počet mimořádných událostí, které ohrožují životy a zdraví obyvatel, značné majetkové hodnoty a životní prostředí, si svým rozsahem a ničivostí vynucují účelnou kumulaci dostupných záchranných kapacit. Byl by zároveň rozhodujícím momentem pro zahájení prací na tvorbě systému, který by spojoval všechny potřebné složky předurčené pro zvládnutí konkrétní mimořádné situace a současně by se stal účinným nástrojem pro její řešení. Tímto systémem je dnes Integrovaný záchranný systém (IZS), budovaný od roku 1993 podle usnesení vlády Č. 246 až k současné regulaci podle zákona (zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému) (Pokorný, 2004; zákon č. 239/2000 Sb.).

Výchozím principem systémového řešení byla potřeba specifikovat vztahy a vazby stávajících nositelů tísňového volání (150, 155, 158) pro potřeby společného nasazení v případech výskytu mimořádných událostí, které svým rozsahem a dopadem na okolí výrazně překračují stávající samostatné působnosti těchto nositelů a vynucují si koordinovaný postup všech účastníků likvidace následků takovéto události. Není tak dotčeno jejich postavení a úkoly stanovené zvláštními právními předpisy (Bydžovský, 2008; Pokorný, 2004).

Trvalá pohotovost pro příjem tísňových volání je určující pro skutečnost, že právě tito nositelé tísňových volání, tj. Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí správních celků, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky, se staly základními složkami systému (Pokorný, 2004).

1.1 Základní složky IZS

Podle § 4 zákona o IZS jsou základními složkami IZS:

- Hasičský záchranný sbor České republiky;
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany;
- Zdravotnická záchranná služba;
- Policie České republiky.

1.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Byl zřízen na základě zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů a jeho základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytnout účinnou pomoc při mimořádných událostech. HZS ČR plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených se souvisejícími právními předpisy, zejména zákonem o IZS, zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Je oprávněn uzavírat jménem České republiky s určenými subjekty dohody upravující bližší podmínky a způsob vzájemné spolupráce (hzscr online).

HZS ČR je tvořen generálním ředitelstvím HZS ČR (GŘ HZS ČR), které je součástí Ministerstva vnitra, a hasičskými záchrannými sbory krajů. Součástí GŘ HZS ČR je ústředí operační a informační středisko a součástí hasičského záchranného sboru kraje (HZS kraje) krajské operační a informační středisko. GŘ HZS ČR řídí vzdělávací, technická a účelová zařízení HZS ČR (hzscr online).

K pevným organizačním strukturám GŘ HZS ČR, které přímo souvisí s činností IZS, náleží oddělení IZS v rámci odboru IZS a výkonu služby a oddělení operačního a informačního střediska (OPIS) v rámci odboru operačního řízení (hzscr online).

1.1.2 Zdravotnická záchranná služba

Je tvořena čtrnácti územními středisky ZZS s právní subjektivitou, pokrývající území všech krajů a hl. m. Prahy, a jejich součástí jsou okresní střediska ZZS. Zřizovateli územních středisek jsou kraje a hl. m. Praha. Organizační struktura není jednotná, jejich zařízení není centralizované na rozdíl od ostatních složek IZS. Činnost ZZS vychází ze zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě a plnění funkce ze zákona č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu ve smyslu pozdějších předpisů. Funkce Ministerstva zdravotnictví vůči ZZS je pouze metodická (Bydžovský, 2008; Pokorný, 2004).

Z hlediska finančního by měla být ZZS soběstačná a veškeré náklady by měla pokrývat z plateb pojišťoven podle odvedených výkonů své vlastní činnosti. V praxi to ovšem nestačí, a tak je odkázána na prostředky z rozpočtu svého zřizovatele, prostředky přijaté od jiných subjektů na základě smluv o sdružení a na příspěvky a dary od fyzických a právnických osob. Jedná se tedy o příspěvkovou organizaci (Bydžovský, 2008; Pokorný, 2004).

Posláním ZZS je poskytování odborné neodkladné přednemocniční péče od doby vyrozumění až po předání postiženého (klienta) do nemocniční péče. Základním principem činnosti je provedení maxima možných dostupných odborných zdravotnických výkonů na místě nehody a před hospitalizací. Pro tyto účely je vytvořena síť zařízení a pracovišť ZZS, jejichž výkonnými prvky jsou výjezdové skupiny rozmístěny obvykle na svých výjezdových stanovištích (Bydžovský, 2008; Pokorný, 2004).

System ZZS je organizován tak, aby jeho kterýkoliv prvek mohl poskytnout odbornou zdravotnickou pomoc přímo na místě do 20 minut od přijetí oznámení. Tísňové číslo 155 je v každém kraji směrováno do příslušného územního střediska, které má úplný přehled o pohybu všech výjezdových skupin v kraji. To pak rozhodne, které okresní středisko zajistí výjezd do místa události. Jednotlivá střediska ZZS jsou rozmístěna samostatně, ve střediscích lékařské péče nebo přímo v lůžkových zařízeních, do kterých jsou postižení na základě příslušných plánů transportováni, a to zejména vzhledem k provedení neodkladných následných úkonů, vedoucích k záchraně života (Bydžovský, 2008; Pokorný, 2004).

1.1.3 Policie České republiky

Výkonným orgánem státní moci v oblasti bezpečnosti občanů, ochrany majetku a veřejného pořádku je Policie České republiky (Policie ČR). Její úkoly, organizace a oprávnění jsou řešeny zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (per online).

Policie ČR je centrálně řízená organizace v rezortu ministerstva vnitra a její rámcové řídicí a organizační struktury tvoří Policejní prezidium ČR, správy krajů a hlavního města Prahy a okresní ředitelství. Financování její činnosti je zajištěno v rámci rozpočtové části Ministerstva vnitra ze státního rozpočtu a její eventuelní příjmy (např. pokuty) jsou příjmem státního rozpočtu a jejich výběr kontroluje ministerstvo financí (per online).

V rámci systému IZS provádí Policie ČR při mimořádných událostech především tuto činnost:

- Uzavírání zájmových prostorů a regulaci vstupu a opuštění těchto prostor;
- Regulaci dopravy v prostoru mimořádné události;
- Šetření okolností vzniku mimořádné situace k objasnění příčin jejího vzniku;
- Plnění úkolů, souvisejících s identifikací zemřelých;

- Řešení ochrany a zabezpečení movitého a nemovitého majetku a eventuálně eliminaci kriminální činnosti při vzniku mimořádné situaci;
- Plnění dalších úkolů podle pokynu velitele zásahu nebo řídicí složky IZS.

Problematiku IZS mají ve své pracovní náplni pevné organizační struktury Policie ČR, a sice na centrální úrovni (Policejní prezidium) oddělení krizového řízení, na krajské úrovni (správa kraje) skupina krizového řízení a na okresní úrovni (okresní ředitelství) pověřený pracovník (pcr online).

1.2 Ostatní složky IZS

Mezi ostatní složky patří:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil;
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory;
- Ostatní záchranné sbory;
- Orgány ochrany veřejného zdraví;
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby;
- Zařízení civilní ochrany;
- Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče obyvatelstvu (zákon č. 239/2000 Sb.).

2 Historie kynologie

Již po tisíciletí jsou schopnosti psa využívány pro různé potřeby člověka. Pes začal být využíván pro lidskou společnost již v dobách rozkvětu starověkých civilizací. Na Středním východě v době kamenné nastala domestikace a pes se začal využívat k lovu zvěře. Později jej lidé začali využívat i na ochranu osob a majetku. Po psovi začali lidé domestikovat další zvířata, a proto se pes stal i strážcem stád. Za starého Říma vzrostla důležitost psa bojového, ale během středověku se kromě loveckých a pasterveckých psů rozšířil chov plemen zaměřených jen na společenské soužití s člověkem (tzv. společenská plemena) (Nový, 1995; Taggartová, 2002).

Každá válka je svým způsobem motorem pokroku a v jejich průběhu se začalo využívat psů pro sanitní a záchranářské účely. To dalo podnět pro vznik různých specifických záchranářských kynologií a tím i nutnost získávat stále nové poznatky a zkušenosti s výchovou, výcvikem a pudovým jednáním psů (Nový, 1995; Taggartová, 2002).

Člověk se postupně učil využívat schopností a možností těchto zvířat, které byly dokonalejší než lidské. Mimo jiné například zejména čich, sluch, zrak, prostorová orientace a mnohé další schopnosti (Nový, 1995).

Během války ve Vietnamu 1960-1968 vyvezla americká armáda služební psy, aby pomáhali vyhledávat ukryté miny a zraněné vojáky. Praktické zkušenosti z nasazení těchto psů dokazovaly, že jde o dobrou myšlenku, kterou je však třeba zdokonalit. Němečtí ovčáci a jiná pracovní plemena používaná v tamních podmínkách trpěla a umírala na různé choroby kůže a na nemoci dýchacího ústrojí. Pes, který odolával tomuto klimatu a splňoval nároky kladené na požadovanou práci, byl labradorský retrívr. Americká vláda zabavovala jedince daného plemene po celých USA. Postupně se psi stali nepostradatelní pro vyhledávání raněných a jejich odtažení na bezpečnější místa. Armádní psovodi se museli přizpůsobit odlišným temperamentům, výkonnostem, povahám a vrozeným vlohám, než se kterými doposud pracovali (Müller, 2009; Nový, 1995).

Po druhé světové válce začalo mnoho chovatelů a kynologů důmyslně využívat psy pro upotřebení v oborech humanitárních a lékařských- jako je dnes canisterapie, výcvik vodících psů, psi pro zjišťování rakoviny a psi na vyhledání ztracených, zasypaných nebo utonulých osob. Zkušenosti chovatelů jsou si vědomi rozdílů plemen a jejich fyzických, psychických a pracovních predispozic. Kvalitní genetický základ pracovního jedince je však stále závislý na

kvalitách psovoda, který psy cvičí. Různorodost lidských zájmů a pracovních plemen psů umožnila vznik oborům, které se úzce zaměřují na pomoc pro osoby zdravé, handicapované, nemocné i zraněné (Müller, 2009; Nový, 1995).

2.1 Záchranářská kynologie obecně

V 1. světové válce v letech 1914 - 1918 používala k vojenským účelům psy především německá armáda. Psi byli využíváni ke službě strážní, hlídkové, sanitní, pátrací, zpravodajské a spojovací. Mimo toho pracovali i jako nosiči munice a jako tahouni. V rámci sanitní služby psi vyhledávali raněné a mrtvé vojáky. V 2. světové válce bylo využíváno psů k plnění dalších nových úkolů. Jedním z nich bylo hledání zasypaných osob ve zřícených budovách po náletech (Müller, 2006).

2.2 Vznik záchranářské kynologie v ČR

V květnu v roce 1920 byla založena škola pro výcvik vojenských a sanitních psů v Kostelci nad Orlicí. V roce 1921 začali jednotlivci z řad četnictva zasílat na Ministerstvo vnitra žádosti o povolení mít služebního psa a toho brát s sebou do služby. Žádostem bylo postupně vyhověno s podmínkou, že psi musí složit odbornou zkoušku před komisí. První zkoušky se konaly na Pankráci 27. 11. 1921. Ministerstvem vnitra byl dne 12. 1. 1922 přijat zkušební řád pro policejní psy jako Zkušební řád pro výcvik policejních psů československého četnictva (Makeš, 2009; Palmerová, 1993).

2.3 Vznik Svazu záchranných brigád kynologů (SZBK)

Dne 8. září 1972 založil v Hlučíně Oldřich Dvorok (1941–2000) II. Československou brigádu záchranných psů. V dnešní době tato brigáda spadá pod celorepublikovou organizaci Svaz záchranných brigád kynologů České republiky (dále jen SZBK). SZBK České republiky vznikl v roce 1990 jako občanské sdružení a je členem Českomoravské kynologické unie (dále jen ČMKU) a mezinárodní záchranné organizace IRO. SZBK se začal členit do jednotlivých krajských brigád, čímž garantoval psy pro praktické nasazení krajským HZS (szbkcr online).

3 Zařazení kynologů do IZS

Záchranářská kynologie je specifický obor pro pomoc občanům, a proto se v rámci IZS řeší využitím zdrojů z jiných složek IZS. Jedná se o složky, které se záchranářskou kynologií aktivně zabývají anebo složky, které záchranářské psy potřebují. Záchranářská kynologie je kynologický obor, jehož posláním je příprava psovoda se psem k vyhledávání pohřešovaných osob v sutinách, ve volném terénu, lavinách, pod vodní hladinou apod. za využití čichových schopností psa. Psovod a pes, kteří provádí výcvik v oboru záchranářské kynologie, tvoří nedílnou kynologickou dvojici. Při indispozici psovoda je pes nevyužitelný, při indispozici psa je nevyužitelný psovod (hzscr online; pcr online).

Na praktické nasazení jsou zapojováni kynologové, kteří splnili atestaci MV-GŘ HZS ČR a tím jsou zařazeni na seznam, který je k dispozici operátorům na operačním středisku. Jedná-li se o sutinové vyhledání, svolává atestované kynology operační středisko HZS. V případě pohřešovaných osob v terénu by mělo svolávat atestované kynology operační středisko PČR (hzscr online; pcr online).

3.1 Charakteristika jednotlivých organizací v oboru kynologie

3.1.1 Hasičský záchranný sbor (HZS)

Hasičský záchranný sbor jako jedna ze složek IZS má vydán vnitřní předpis pro psovody. Tento předpis stanovuje podmínky pro zřízení služební kynologie u HZS ČR. V této koncepci je počítáno s příslušníky a zaměstnanci HZS ČR, kteří se věnují záchranářské kynologii ve svém volném čase. Po splnění předepsaných požadavků jim je umožněno převést svého psa smlouvou do užívání HZS ČR. Takto ustanovený služební psovod má umožněno v rámci pracovní doby provádět výcvik a pečovat o psa (Makeš, 2009; hzscr online).

HZS ČR se zaměřuje především na sutinové vyhledávání, které přímo souvisí s činností Jednotky požární ochrany (JPO). Organizačně zajišťuje konání atestačních zkoušek psovodů se psy dle pokynů GŘ HZS ČR. Pro atestované psovody organizuje instruktážně metodická zaměstnání a různá školení, které mají velký vliv na zvyšování kvality jejich práce (Makeš, 2009; hzscr online).

3.1.2 Policie České republiky (PČR)

Využití služebních psů u policie začalo již v dobách Rakousko-uherské monarchie. Začali se využívat na četnických stanicích, u Ozbrojené stráže železnic i u Finanční stráže. První kurz psovodů Policie ČSR proběhl v Nových Hradech ve dvacátých letech minulého století. Následně na to byla založena Policejní škola psovodů v obci Pyšely. V roce 1952 byla tato škola přemístěna do Býchor. V tuto dobu byli využíváni psi zakoupení od civilních chovatelů. Pro zkvalitnění povah potřebných pro výkon služby, přistoupila policie k vlastnímu odchovu. Kvalitním odchovem, výchovou a výcvikem lze docílit stavu, kdy služební psy je možné využít v různých specializacích na základě konkrétních potřeb policejních složek (metoda pachové identifikace, vyhledávání drog, výbušnin, hořlavin, zbraní, osob ukrytých ve skladištích, dopravních prostředcích, hlídkoví, pátrací a strážní psi) (Müller, 2009; pcr online).

Koncem roku 1996 schválil ministr vnitra předložený návrh koncepce služební kynologie a hipologie v PČR. V průběhu roku 1997 byla rozkazy policejního prezidenta tato koncepce postupně uváděna v praxi. V rámci policejního prezidia ČR byl zřízen odbor služební kynologie a hipologie (dále jen OSKH) (pcr online).

Systematizace služební kynologie správ krajů PČR

Služební kynologie je rozdělena dle územní působnosti jednotlivých krajských správ a Městské správy hl. města Prahy. Každá krajská správa má tedy skupinu (případně oddělení) služební kynologie. Vedoucí skupiny služební kynologie Správy kraje je podřízen náměstkovi ředitele správy kraje. Dále úzce spolupracuje s odborem služební kynologie a hipologie. OSKH metodicky řídí skupiny služební kynologie jednotlivých krajských správ. V rámci Správy hl. města Prahy je kynologie začleněna pod službu pořádkové policie. V rámci Prahy je pak Oddělení služební kynologie, které se dělí:

- Na skupinu speciálně pátrací;
- Na skupinu pořádkovou.

Možnosti využití služebních psů u PČR

Služební psy využívají téměř všechny složky Policie České republiky. Pořádková, kriminální, železniční, pohraniční a cizinecká služba. Psy využívá i dopravní služba, a to v případech, kdy řidič vozidla po dopravní nehodě uteče z místa činu (Müller, 2009; pcr online).

Psy lze rozdělit do dvou kategorií:

- Psi všestranní:
 - hlídkoví;
 - pátrací.
- Psi specialisté:
 - vyhledávání omamných a psychotropních látek;
 - vyhledávání výbušnin a nástražných výbušných systémů;
 - vyhledávání zbraní, střeliva a munice;
 - vyhledávání mrtvol, lidských pozůstatků;
 - využití psů na metodu pachové identifikace.

Velkou předností pro použití policejních psovodů při pátracích akcích je jejich rovnoměrné rozmístění po celé České republice, jejich okamžitá dosažitelnost v rámci služeb a jejich znalost problematiky pátrání po osobách v terénu. Téměř každé pátrací akce v terénu se účastní policejní psovodi se psy (Müller, 2009; pcr online).

3.1.3 Městská a obecní policie

Psi u městské či obecní policie jsou využíváni především k hlídkové a strážní službě. Psovodi městské policie v Praze a Ostravě se zabývají navíc záchranářskou kynologií. Většinou se věnují oběma specializacím (sutinovému i plošnému vyhledávání osob) (mphmp online).

3.1.4 Armáda České republiky (AČR)

Ústředním výcvikovým zařízením psovodů a služebních psů AČR je veterinární základna Grabštejn u Hrádku nad Nisou. Zde se provádí výcvik psů pro všechny vojenské útvary, které využívají služební psy pro ostrahu objektů a na speciální práce: ochrana vojsk před terorizmem, vyhledávání drog, záchrana osob a další specializace (Makeš, 2009; Müller, 2009).

Veterinární základna Grabštejn u Hrádku nad Nisou byla dne 5.května 1953 přemístěna ze zařízení v Terezíně jako armádní výcvikové středisko psovodů a psů. Veterinární základnou se středisko stalo až v roce 1970. V tomto roce byla založena i chovná stanice, která však činnost v 80. letech ukončila. Hlavní organizační složky veterinární základny Grabštejn tvoří

štáb, dvě školní výcvikové roty, skupina speciálního výcviku, četa zabezpečení a veterinární klinika (Makeš, 2009; Müller, 2009).

Armáda ČR má celkem přibližně 1350 služebních psů, kteří jsou zařazeni celkem u 82 útvarů. Využívána jsou tyto plemena: německý ovčák, belgický ovčák, briard, rotvajler, dobrman, velký knírač a několik jedinců dalších plemen (Makeš, 2009; Müller, 2009).

3.1.5 Horská služba

Psi u Horské služby jsou využíváni především na vyhledávání osob zasypaných v lavinách. Práce v lavinách je velmi podobná sutinovému vyhledávání. Vyznačuje se přednostním vyhledáváním živých osob na omezeném prostoru s obtížným pohybem v hlubokém sněhu a ověřováním přítomnosti lidského pachu s čenichem těsně nad povrchem. Horská služba své psy používá v případě potřeby i při pátrání po pohřešovaných osobách v horských oblastech. Psovní Horské služby bývají velmi často zároveň členy i jiných záchranných organizací jako například Svaz záchranných brigád kynologů (SZBK) (Makeš, 2009; Müller, 2009).

3.1.6 Svaz záchranných brigád kynologů České republiky

SZBK ČR je společenskou organizací zabývající se záchrannými pracemi pomocí speciálně vycvičených psů. Jejich výcvik je veden k vyhledávání živých i mrtvých osob v nejrůznějších prostředích. V zimních podmínkách jde převážně o hledání osob zapadlých ve sněhu nebo zavalených v lavině, v letním čase pak vyhledávání osob zatoulaných a ztracených v nepřístupných terénech, většinou dětí nebo starších osob. Specifickou kapitolu tvoří nejmladší odvětví záchranné kynologické činnosti, kterou je vyhledávání utonulých osob pod vodní hladinou za pomoci člunů, na jejichž přídi leží pes a čicháním po hladině lokalizuje utonulého (szbk online).

Těžiště záchranného výcviku psů však hlavně tvoří vyhledávání zavalených osob v sutinách nejrozmanitějšího druhu. Ve střeoevropských podmínkách se převážně jedná o prohledávání zřícených rodinných domků po výbuchu plynu, sesutých staveb, likvidace nejrůznějších továrních havárií apod. Svaz při této činnosti úzce spolupracuje s Hasičským záchranným sborem, Policií ČR a všemi dalšími organizacemi podobného zaměření, jako je Horská služba, Vodní záchranná služba, Letecká záchranná služba, Adra, ČČK a další (Makeš, 2009; szbk online).

Z momentálně nejlépe vycvičených členů svazu je sestavována a průběžně doplňována Pohotovostní jednotka (Makeš, 2009; Müller, 2006).

Svaz je členěn do krajských brigád, které fungují na území jednotlivých regionů. Jejich činnost je řízena prezidiem svazu voleným jedenkrát za 5 let, které je mezi sjezdy výkonným orgánem (Makeš, 2009; Müller, 2006).

4 Požadavky kladené na kynologický pátrací tým (KPT)

4.1 Kynologický atest

Principem kynologické atestační zkoušky je navodit kynologické dvojici (psovod a pes) reálné podmínky, které je budou očekávat na místě zásahu u zříčené budovy. Provéřit v těchto podmínkách opakovanou schopnost psa nalézt všechny ukryté, zavalené osoby (Makeš, 2009; hzscr online).

Jednotlivé organizace vybírají své připravené psovody se psy a následně jim potvrzují i přihlášku k atestům. Tím dávají částečnou záruku, že tým psovod-pes je připraven na atestační zkoušku a následně do praktického nasazení. Splní-li psovod se psem atestační zkoušku, je zařazen do seznamu psovodů předurčených pro praktické nasazení (Makeš, 2009; hzscr online).

Žadatelé o atest podávají písemnou přihlášku prostřednictvím vysílající organizace poté, co ukončí výcvik v této organizaci a jsou připraveni k absolvování atestačních zkoušek (Makeš, 2009; hzscr online).

K přihlášce se přikládají dvě fotografie psovoda a dvě fotografie psa (ve formátu 4,5 x 3,5 cm), z nichž jeden pár se vylepuje na přihlášku a druhý se přikládá volně. Uzávěrka písemných přihlášek k atestaci je 21 kalendářních dnů před dnem konání atestačních zkoušek (Makeš, 2009; hzscr online).

Vlastní atesty jsou přezkoušením na reálných terénech s HZS, s rušivými vlivy a připravenými podmínkami shodujícími se s opravdovým zásahem. Probíhají ve dvou kolech, kdy minimálně jedno musí proběhnout v noci (Makeš, 2009; hzscr online).

Psovod se stejným psem může neúspěšné atestační zkoušky v jedné specializaci opakovat maximálně dvakrát za sebou. Kynologický atest je vydáván s platností na 2 roky (Makeš, 2009; hzscr online).

MV-GŘ HZS ČR vydává kynologický atest se dvěma specializacemi:

- Specializace S (sutiny) umožňuje držiteli kynologického atestu nasazení při sutinovém vyhledávání ve zříčených budovách k provádění záchranných prací v rámci IZS;
- Specializace P (plošné) umožňuje držiteli kynologického atestu nasazení k plošnému vyhledávání při pátrání po pohřešovaných osobách v rámci IZS.

Podmínkami udělení kynologického atestu pro jednotlivé specializace jsou:

- Potvrzení vysílající organizace, která je zastoupena v odborné kynologické komisi, o splnění požadovaného stupně odborné připravenosti psovoda a psa;
- Splnění kvalifikačních požadavků;
- Splnění atestačních zkoušek pro danou specializaci.

Držitel kynologického atestu je evidován v seznamu držitelů kynologických atestů, který spravuje MV GŘ HZS ČR pro potřeby ústředního poplachového plánu IZS a který je předáván k dalšímu využití hasičským záchranným sborům krajů. Z předmětného seznamu pak čerpají operační a informační střediska HZS ČR při potřebě nasazení psovodů na místo skutečného zásahu (Makeš, 2009; hzscr online).

4.1.1 Obsah atestačních zkoušek

Nároky kladené na práci psovoda:

- Odborná způsobilost psovoda je posuzována v průběhu plnění speciálních cviků nebo formou přezkoušení základních znalostí a dovedností k nasazení;
- Posuzování fyzické způsobilosti psovoda a psa.

V průběhu atestační zkoušky se provádí prověrka fyzické způsobilosti psovoda a psa formou:

- Přesunu na místo provádění speciálních cviků spojeného s překonáváním praktických překážek;
- Prověření reakcí psa, kdy psovod se psem absolvuje vyhledání určeného subjektu mimo část posuzování speciálních cviků.

Nároky kladené na práci psa:

Chování a připravenost psa je posuzována po celou dobu konání atestačních zkoušek. Pokud pes projeví chování, které by mohlo nasvědčovat, že se jedná o psa se špatným typem vyšší nervové činnosti, špatnou ovladatelností a připraveností, může být z atestační zkoušky vyloučen (Makeš, 2009).

Ovladatelnost psa je souhrn několika základních důležitých cviků, které musí pes zvládat u atestačních zkoušek:

- Přivolání psa k psovodovi;
- Ovladatelnost psa u nohy psovoda;
- Odložení psa na místě;
- Vysílání psa vpřed do určených směrů;
- Překonávání různorodých překážek (skokem, šplhem, do výšky a do dálky, překonávání lávek, žebříků apod.).

Speciální cviky jsou zaměřeny na dva nejdůležitější úkoly při atestačních zkouškách:

- Vyhledání a označení hledaného subjektu;
- Prověření prostoru či terénu, zda se zde nenachází hledaný subjekt.

Pes musí v co nejkratším čase systematicky a důsledně propátrat daný úsek a označit místa, na kterých se nachází hledaný subjekt. Přesnost místa označení je posuzována s přihlédnutím na okolnosti v průběhu nasazení (vliv povětrnostních podmínek, skladba terénu a ostatní vlivy, které mohou ovlivnit práci psa). Označené místo musí být co nejblíže k hledanému subjektu. Psovod musí místo nálezů co nejvíce konkretizovat podle chování psa. Přesné označení místa nálezů je hlavním úkolem psovoda a zásadní skutečností, která při zásahu přímo ovlivňuje průběh následujících záchranných prací (Makeš, 2009; hzscr online).

4.1.2 Shrnutí základních požadavků na psovody

Psovod musí mít:

- Výborný zdravotní stav;
- Odolnou psychiku vůči stresovým situacím;
- Dobré povahové vlastnosti;
- Fyzickou zdatnost;
- Trpělivost, smysl pro důslednost a toleranci;
- Vědomosti, které jsou potřebné k péči o psa, pro výcvik a využití psa pro záchranu lidských životů.

Každý psovod by měl mít tyto znalosti:

- Znalost biologických potřeb zvířete, zákonitosti chování psů a hranice jejich využitelnosti;
- Znalost vyšší nervové soustavy, podmíněných a nepodmíněných podnětů, vzruchů a útlumů, pudových reakcí psa;
- Vlastnosti a schopnosti smyslových orgánů psa;
- Biokomunikace;
- Teoretické a praktické základy výcviku;
- Znalost základních výcvikových metod a metodiku výcviku jednotlivých cviků;
- Možnosti využití psů. Schopnosti jedinců zvládat jeden či více specializací kynologického zaměření;
- Zásady péče o psa (výživa, ustájení, čištění, veterinární péče);
- Znalost veterinární zdravotní péče, poskytování první pomoci psu, příznaky onemocnění, parazitární onemocnění, úrazy;
- Problematika související se speciálním využitím psů.

4.1.3 Shrnutí základních požadavků na psa

Pes – záchranář musí:

- Zvládnout základní poslušnost;
- Být snášenlivý s lidmi a se psy;
- Být opatrný a schopný pohybovat se v obtížně prostupném terénu;
- Zvládnout překonávání vodních ploch plaváním;
- Umět vyhledat osoby navětřem pachem v terénu (osoby nad i pod úrovní terénu);
- Spolehlivě označit nalezenou osobu (bránící se, pohybující se nad úrovní terénu, ukrytou, skupinku osob apod.);
- Umět vyhledat a označit i mrtvé lidské tělo;
- Umět vyhledat a označit ztracené nebo odhozené předměty hledané osoby;
- Mít vytrvalost, fyzickou kondici a dobrý zdravotní stav;

- Být schopen transportu v dopravním prostředku popřípadě i helikoptérou;
- Být schopen práce v noci, za snížené viditelnosti a za nepříznivých klimatických podmínek.

Shrnutí nadstandardních požadavků na psovody:

Psovod musí mít schopnost učit se ze zkušeností jiných a z nových kynologických poznatků obecně (Makeš, 2009; hzscr online).

Dalšími potřebnými znalostmi a dovednostmi jsou například:

- Poskytnutí první laické pomoci zraněné osobě;
- Znalost kynologických specifik práce ve výšce a nad volnou hloubkou;
- Dovednosti spojené se slaňováním;
- Zacházení s horolezeckou výstrojí;
- Ovládání motorových vozidel, plavidel či dalších dopravních prostředků;
- Znalost značení prohledávaných prostor podle metodiky;
- Znalost bezpečnostních pravidel při přepravě kynologické skupiny vrtulníkem;
- Znalost typů trosek, sutin a poškozených prostor.

4.2 Materiální vybavení KPT

Základem výstroje psovoda je pracovní oděv umožňující variabilitu při změně počasí. Pracovní oděv s dlouhými rukávy a nohavicemi by měl být z odolného, nepromokavého, ale prodyšného materiálu, mít výrazné barvy a v případě i bezpečnostní reflexní pruhy. Bezpečný a pohodlný pohyb v terénu zajistí pouze pevná vyšší obuv s membránou proti vodě. Dále jsou pro práci v terénu nezbytné kožené a chirurgické rukavice. Zrak je nutné chránit vhodnými brýlemi proti slunečnímu svítu a proti prachu. Ostatní potřebné vybavení je vhodné nést na zádech v nepromokavém batohu přiměřené velikosti. Drobnější a často používané pomůcky (např.: nůž, mobilní telefon, mapa, GPS) a doklady je vhodné mít v ledvince nebo v pouzdře na krku. KPT musí mít vždy s sebou lékárničku a dostatek tekutin pro sebe a psa. Nepostradatelnou výbavou KPT jsou spojovací prostředky a pomůcky pro orientaci v terénu. Osvětlovacími prostředky musí být KPT vybaven vždy, protože pátrání se může protáhnout až do noci, nebo mohou pracovat v prostoru jeskyně, opuštěného objektu či jiných tmavých

prostorů. Velmi vhodné jsou voděodolné čelové svítilny s vysoce svítivými LED diodami. Jsou lehké, mají nízkou spotřebu energie a umožňují mít při práci obě volné ruce (Makeš, 2009; Müller, 2009; Nový 1995).

Záchranářský pes musí být zřetelným způsobem označen. Označení je nutné z důvodu strachu osob z neznámého psa a také pro jeho bezpečnost při pohybu v myslivecké honitbě. Myslivecká stráž je podle zákona oprávněna usmrtit psa v honitbě, který je mimo vliv svého vedoucího. Toto oprávnění se mimo jiné nevztahuje na psy záchranářské. Zřetelné označení psa je proto důležité i z tohoto důvodu. Nejvhodnějším označením psa je dečka se znakem červeného kříže. Znak červeného kříže je obecně znám jako symbol pro zdravotnickou a humanitární pomoc. Jedná se o chráněný symbol, který nesmí být používán bez souhlasu Českého červeného kříže. Za snížené viditelnosti je navíc nutné používat osvětlení psa pro sledování pohybu psa psovodem. Osvětlení psa by mělo být viditelné na velkou vzdálenost, ale nemělo by zároveň oslňovat. Částečné osvětlení prostoru před psem je výhodné pro jeho rychlý a bezpečný pohyb. Pro zásahy, kde to vyžadují podmínky, může být výbava KPT rozšířena o ochranné přilby, technické prostředky pro práci ve výškách, návleky na tlapy apod. U pátracích akcí po pohřešovaných osobách se musí mimo jiné předpokládat pobyt v polních podmínkách i několik dní. Na místě zásahu proto musí KPT mít spací pytel, popřípadě stan, přepravku na psa, krmivo pro psa, hygienické potřeby, šití, náhradní oblečení, hodinky, obojek a vodítko pro psa, náhradní zdroje do osvětlovacích, navigačních a spojovacích prostředků (Makeš, 2009; Müller, 2009; Nový 1995).

Vybavení musí odpovídat charakteru terénu a počasí. Pokud psovod provádí práci ve výšce, musí ho jistit příslušníci HZS ČR nebo Policie ČR odborně způsobilí pro tuto činnost. Dobrovolní členové KPT musí při společném zásahu dodržovat pokyny příslušníků HZS ČR a Policie ČR. Jakékoliv zranění člena KPT se hlásí bez zbytečného odkladu veliteli pátrací akce, který zajistí ošetření a provede záznam do dokumentace pátrací akce pro případné odškodnění úrazu. Velitel pátrací akce je mimo jiné povinen zajistit dostatek nápojů pro všechny členy pátracích skupin, vodu pro psy, při déletrvajících práci také stravování, místo na odpočinek a případně ubytování (Makeš, 2009; Müller, 2006; Müller 2009).

5 Systém svolávání a doprava KPT na místo pátrací akce

Velitel pátrací akce by měl na základě dostupných informací co nejrychleji rozhodnout o zapojení dalších složek IZS, aby byla pátrací akce provedena co nejrychleji a co neefektivněji. Velitel pátrací akce by měl u každého případu zhodnotit možnost využití KPT. Je nutné počítat s časovou prodlevou od vyžádání KPT do zahájení jejich práce v terénu. U KPT bezpečnostních sboru ve službě nebo v pohotovosti tato prodleva činí 10 – 60 minut. U dobrovolných KPT 1 – 4 hodiny podle vzdálenosti (Makeš, 2009; Müller, 2006; Müller 2009).

Potřebný počet KPT si velitel pátrací akce vyžádá prostřednictvím OS PČR od OPIS IZS kraje. Vyžádání KPT by mělo zpravidla probíhat v těchto krocích:

- Zvážení možného využití KPT – velitel pátrací akce po vyhodnocení všech dostupných informací zváží použití KPT;
- Vyrozumění KPT – OPIS IZS předběžně vyrozumí požadovaný počet psovodů s platnou atestací o vzniku mimořádné události, na kterou mohou být pravděpodobně povoláni. Psovod sdělí OPIS IZS, zda je schopen použití z hlediska jeho dostupnosti, zdravotního stavu psovoda i psa, místo a čas možného vyzvednutí, popřípadě možnost vlastní dopravy;
- Sestavení plánu pátrání pro KPT – OPIS IZS zjistí možnost dopravy KPT na místo zásahu, rezervuje vytipované dopravní prostředky pro případné použití a sestaví plán jejich dopravy. OPIS IZS předá informaci veliteli pátrací akce o aktivovaném počtu KPT a přibližném čase možného příjezdu KPT na místo pátrací akce;
- Vyžádání KPT – velitel pátrací akce rozhodne o použití KPT a případně upřesní další požadavky. OPIS IZS informuje požadovaný počet KPT o jejich vyžádání na místo mimořádné události. Domluví s nimi způsob dopravy a místo vyzvednutí.

OPIS IZS by měl KPT informovat o pravděpodobném použití na pátrací akci co nejdříve, aby měly dostatek času na přípravu. Dobu příjezdu dobrovolných KPT na místo zásahu lze uvažovat v rozmezí 20 minut až 3 hodiny od jejich vyžádání, pokud byly předběžně vyrozuměny (Makeš, 2009; Müller, 2006; Müller 2009).

Doprava prvních KPT na místo pátrací akce je zpravidla zajišťována dopravními prostředky složek IZS (motorová vozidla s právem přednosti v jízdě nebo letecky). Doprava dalších

KPT, které jsou určeny k posílení a vystřídání vyčerpaných sil, je realizována po dohodě s psuvodem buď dopravním prostředkem složek IZS nebo soukromým vozidlem. Pes by měl být přepravován v přepravním boxu nebo speciálně upravených dopravních prostředcích. V letních měsících jsou velmi vhodné dopravní prostředky vybavené klimatizací nebo alespoň s vhodnými větracími otvory. V zimním období musí být zajištěno temperování přepravního prostředku nad rosný bod, aby nedocházelo v přepravním prostoru ke srážení vzdušné vlhkosti (Makeš, 2009; Müller, 2006; Müller 2009).

6 Řízení práce KPT při pátracích akcích

Účastní-li se pátrací akce větší množství sil z více složek IZS, je ve většině případů nutné zřídit štáb velitele pátrací akce. Ve štábu by měli být zařazeni velitelé všech speciálních služeb, včetně KPT. Funkci velitele KPT by měl vykonávat nejzkušenější psovod. Po příjezdu na místo pátrací akce se psovod ohlásí u velitele KPT (je-li ustanoven) nebo u velitele pátrací akce a prokáže se platným průkazem držitele atestu se specializací „P“ – plošné vyhledávání, případně „S“ – sutinové vyhledávání. Velitel pátrací akce zajistí seznámení KPT s popisem pohřešované osoby, vybavení pátracími pomůckami (mapou oblasti, apod.) a domluví způsob spojení v terénu. Dále určí stanoviště kde KPT vyčká na další pokyny a kde se bude zdržovat o přestávkách (Makeš, 2009; Müller, 2009).

Štáb velitele pátrací akce plánuje rozdělení prostoru určeného k prohledávání mezi jednotlivé pátrací prostředky a sestavuje časový plán pátrání. Velitel KPT navrhuje veliteli pátrací akce oblasti, které jsou vhodné přidělit k prohledání KPT. Velitel KPT rozdělí oblasti určené k prohledání na sektory mezi jednotlivé KPT. Řídí jejich činnost a předává výsledky pátrání veliteli pátrací akce. Rozdělení prostoru na sektory by mělo být provedeno tak, aby bylo umožněno maximální využití efektivních vyhledávacích metod a byla co nejvíce usnadněna orientace pátracích týmů. Velikost jednotlivých sektorů by měla být přiměřena jejich náročnosti tak, aby KPT byl schopen nejdéle do 4 hodin přidělený prostor prohledat. Velitel specifikuje možná nebezpečí v přiděleném prostoru a upřesní úkoly vyplývající z aktuálních informací. Dále předá zejména informace o časovém průběhu probíhajícího pátrání v sousedních sektorech a o stanovištích hlídek. Jednotlivým pátracím týmům přidělí části prostoru (sektory) zakreslením do mapy (Müller, 2006; Nový 1995).

Při plošném vyhledávání musí mít KPT stále přehled o své pozici a prošlé trase, jen tak může systematicky prohledat celý prostor. KPT by měl také zaznamenat do mapy a popřípadě i v terénu místo, kde opustí svoji plánovanou trasu postupu. KPT nepřetržitě udržuje spojení s velitelem KPT, který upřesňuje zadané úkoly nebo vydává potřebné pokyny. Stálé komunikační spojení je nezbytné pro zajištění pomoci v případě ohrožení života a zdraví nalezené osoby nebo záchranářů. Na vyžádání předává KPT informace o průběhu pátrání. Do mapy KPT zaznamenává všechna místa, kde pes projevoval zájem a zvýšenou aktivitu. Dále do mapy zaznamenává místa, které se z jakýchkoli důvodů nepodařilo prohledat. Po návratu na stanoviště předá podrobné výsledky provedeného pátrání přidělenému veliteli, který je

předá veliteli pátrací akce. Na základě předané zprávy o výsledcích pátrání velitel pátrací akce zajistí prohledání vytipovaných a neprohledaných míst jinými pátracími prostředky. Po ukončení prací předá velitel KPT veliteli pátracích akce písemnou zprávu o průběhu pátrání KPT (Müller, 2006; Nový 1995).

II. Výzkumná část

7 Hypotézy

1. Myslím si, že všeobecná informovanost záchranářů o pojmu a pojetí Kynologie je srovnatelná jak v horských a podhorských oblastí, tak ve velkých a malých městech a obcí.
2. Záchranáři pracující v horských a podhorských oblastí a záchranáři malých měst a obcí se setkávají častěji během své profesionální činnosti s pomocí kynologů než záchranáři z velkých měst.
3. Více jak polovina respondentů neví zcela přesně, kam se obrátí v případě, kdy bude nutná pomoc kynologů.
4. 100% dotázaných respondentů zná nejčastěji používaná plemena psů Záchranné brigády kynologů, vědí, k čemu se využívají, znají podmínky, které ovlivňují psa při zásahu a ví v čem je Záchranná brigáda kynologů pro IZS přínosem.

8 Metodika

Výzkum se skládá z jednoho dotazníku, který byl rozdán mezi záchranáře. Dotazník obsahuje 16 otázek, které jsou zaměřeny na zjišťování informací, porovnává spolupráci kynologů se složkou IZS v horských a podhorských oblastí, malých městech a obcích a ve velkých městech. Otázky jsou kladeny otevřeně, uzavřeně a polozavřeně. Výzkumu se zúčastnilo 100 respondentů. Výsledky výzkumu jsou zpracovány do grafů a tabulek a následně celkově shrnuty v koncepci této bakalářské práce.

9 Prezentace výsledků

Otázka č. 1. Zjišťuje všeobecnou informovanost pojmu kynologie

Všech 100 respondentů zodpovědělo na tuto otázku: Co je kynologie? Věda o psech, jejich chovu a zabývá se šlechtěním psů.

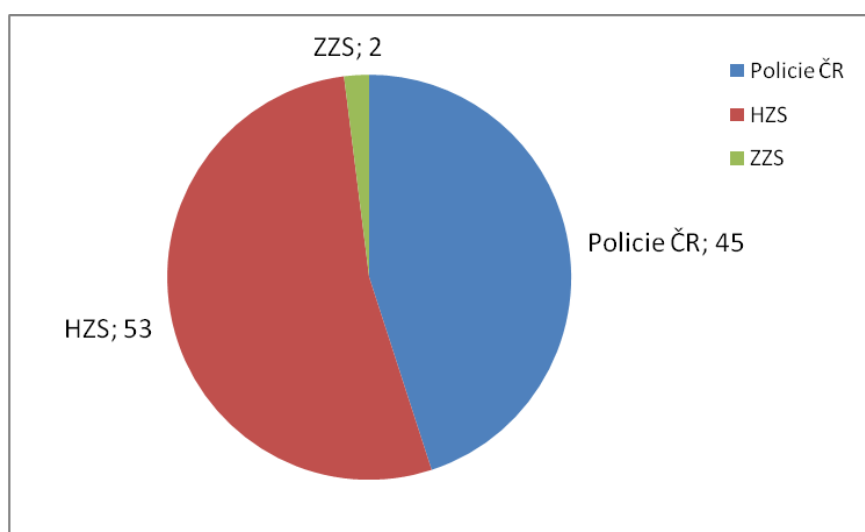
Tabulka č. 1 k otázce č. 1

Otázka č. 1	počet odpovědí
odpověď A	0
odpověď B	100

Zdroj: vlastní tvorba tabulky

Otázka č. 2 Pod jakou složku IZS patří Záchranná brigáda kynologů?

Obrázek č. 1 k otázce č. 2

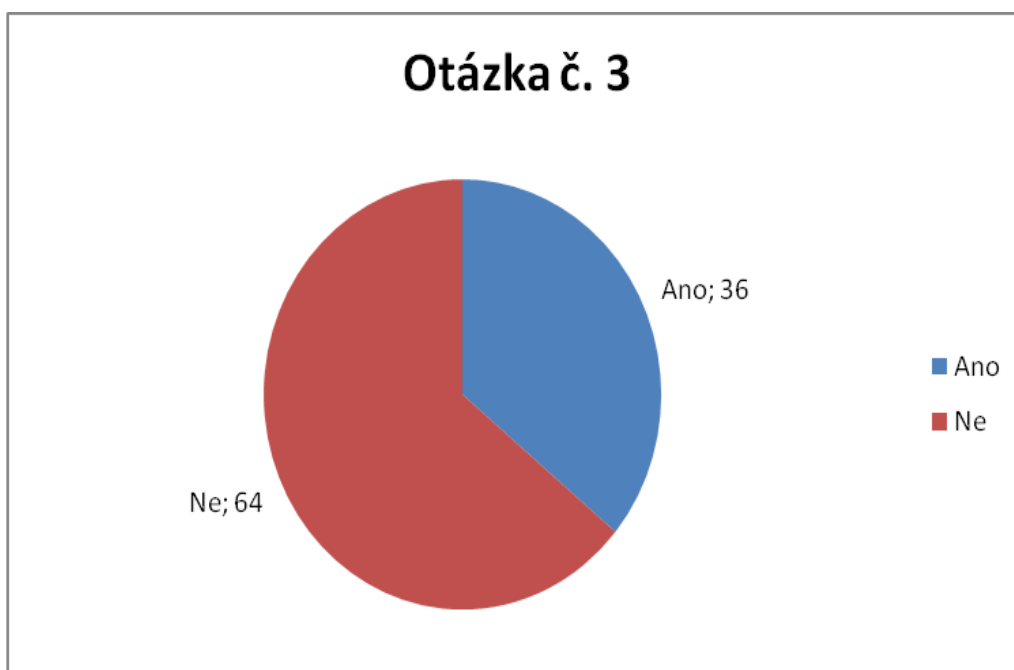

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Z grafického koláče je patrné, že 53 respondentů zvolilo odpověď *b) Hasičský záchranný sbor*. 45 respondentů vybralo otázku *a) Police ČR* a pouze 2 respondenti označili otázku *c) Záchranná zdravotnická služba*.

Otázka č. 3 Setkal(a) jste se během Vaší profese – praxe s činností kynologů?

Obrázek č. 2 k otázce č. 3

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Ze všech odpovědí vyplynulo, že pouze 36 respondentů se během své profese - praxe setkala s činností kynologů a zbývajících 64 respondentů se nesetkala během své profese - praxe s činností kynologů.

Tabulka č. 2 k otázce č. 3

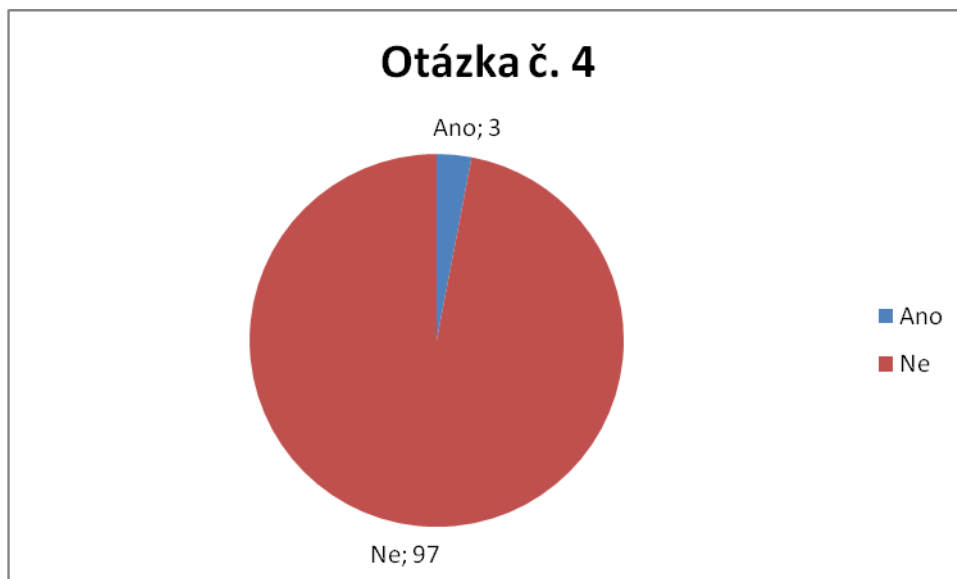
Oblasti	Počet respondentů
Horská a podhorská oblast	20
Velká města	7
Malá města a obce	9

Zdroj: vlastní tvorba tabulky

U tabulky k otázce č. 3 se s profesí – praxí kynologů setkala nejčastěji 20 respondentů *Horských a podhorských* oblastí. 7 respondentů z *Velkých měst* a zbývajících 9 respondentů z *Malých měst a obcí*.

Otázka č. 4 Jste členem Záchrané brigády kynologů?

Obrázek č. 3 k otázce č. 4

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Z obrázku je patrné, že pouze 3 respondenti jsou členy Záchrané brigády kynologů. Zbývajících 97 respondentů odpovědělo na tuto otázku, že nejsou členy Záchrané brigády kynologů.

Tabulka č. 3 k otázce č. 4

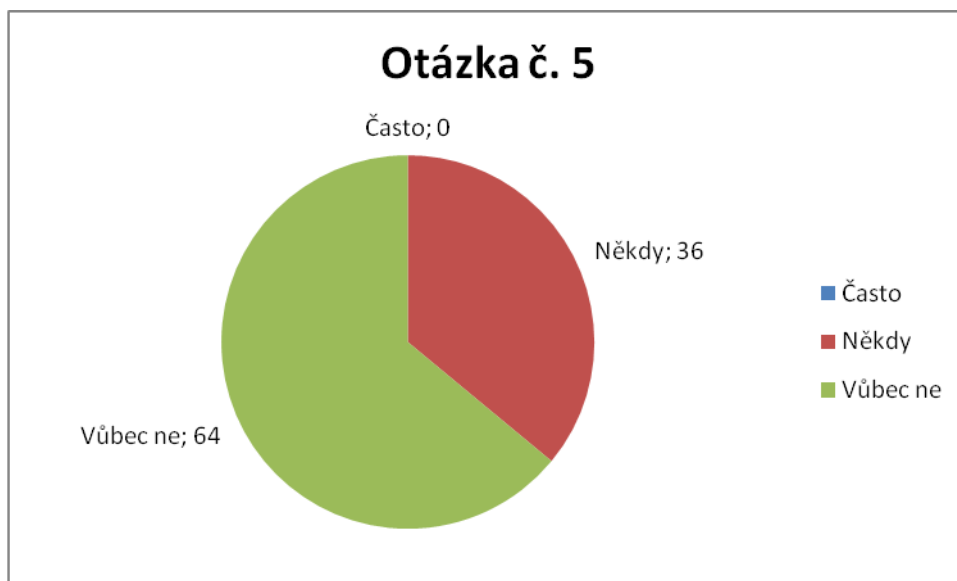
Oblasti	Odpověď
	Ano
Horská a podhorská oblast	2
Velká města	0
Malá města a obce	1

Zdroj: vlastní tvorba tabulky

Z této tabulky zjišťujeme kolik respondentů je členem Záchrané brigády kynologů. 2 respondenti z Horských a podhorských oblastí uvedlo, že jsou členy záchrané brigády kynologů. Z Velkých měst nebyl žádný respondent členem. Z Malých měst a obcí byl pouze 1 respondent členem.

Otázka č. 5 Jak často spolupracujete s kynology záchranáři?

Obrázek č. 4 k otázce č. 5

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Z grafu je názorně vidět, že odpověď *a) Často* zodpovědělo 0 respondentů. Odpověď *b) Někdy* označilo 36 respondentů a odpověď *c) Vůbec ne* odpovědělo 64 respondentů.

Tabulka č. 4 k otázce č. 5

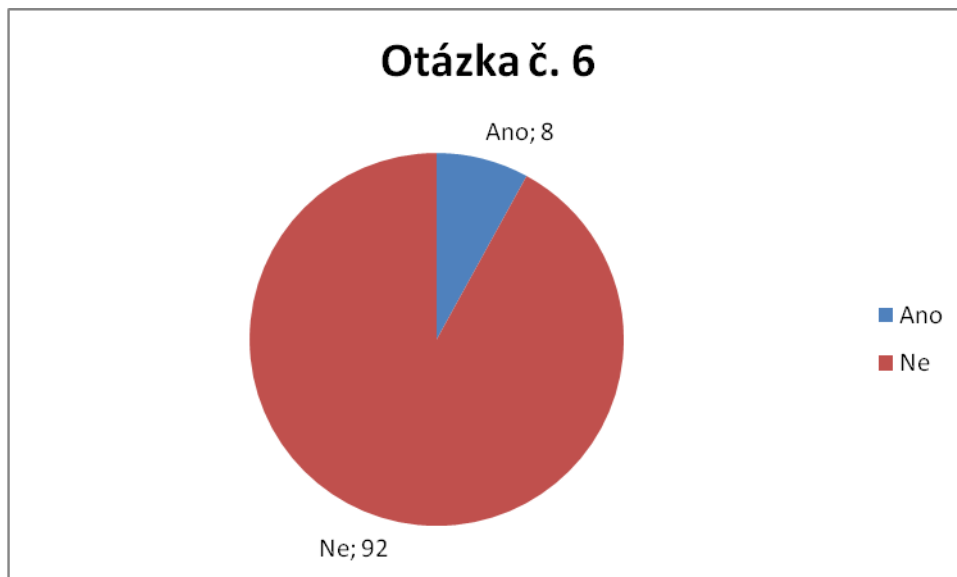
Oblasti	Odpověď Někdy
Horská a podhorská oblast	20
Velká města	7
Malá města a obce	9

Zdroj: vlastní tvorba tabulky

Tabulka zobrazuje četnost spolupráce s kynology záchranáři v různých oblastech. *Horských a podhorských* oblastech se setkali 20 respondentů. 7 respondentů z *Velkých měst* a zbývajících 9 respondentů z *Malých měst a obcí*.

Otázka č. 6 Znáte ve Vašem okolí nějaké atestované psovody ze Záchrané brigády kynologů?

Obrázek č. 5 k otázce č. 6

Zdroj: vlastní tvorba grafu

S grafu lze vidět, že na tuto otázku odpovědělo *Ano* pouze 8 respondentů a zbývajících 92 respondentů odpovědělo *Ne*.

Tabulka č. 5 k otázce č. 6

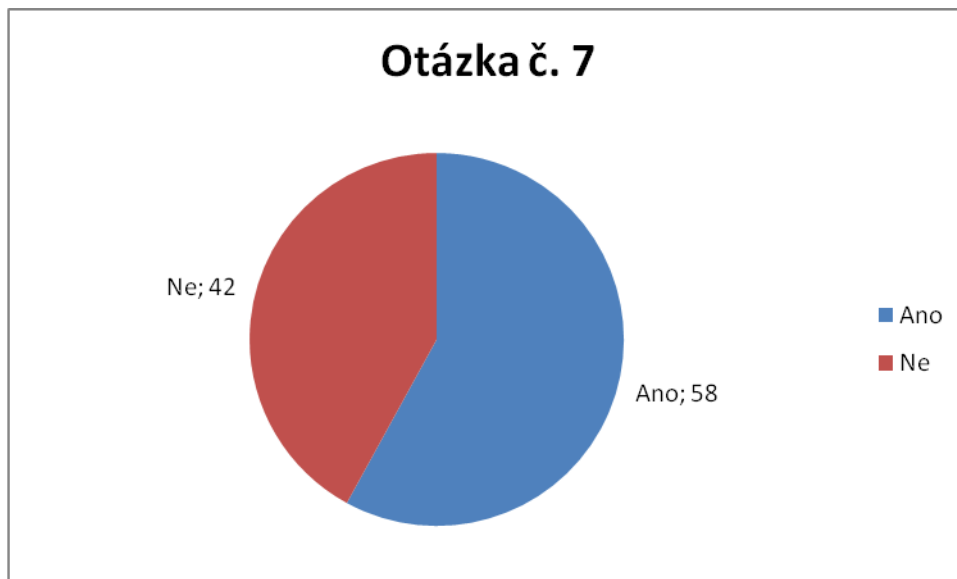
Oblasti	Odpověď Ano
Horská a podhorská oblast	5
Velká města	1
Malá města a obce	2

Zdroj: vlastní tvorba tabulky

Z *Horských a podhorských oblastí* zná ve svém okolí 5 respondentů atestované psovody. 1 respondent z *Velkých měst* a 2 respondenti z *Malých měst a obcí*.

Otázka č. 7 Víte, kam se obrátíte pokud budete potřebovat kynology? (Pokud Ano, vypište kam)

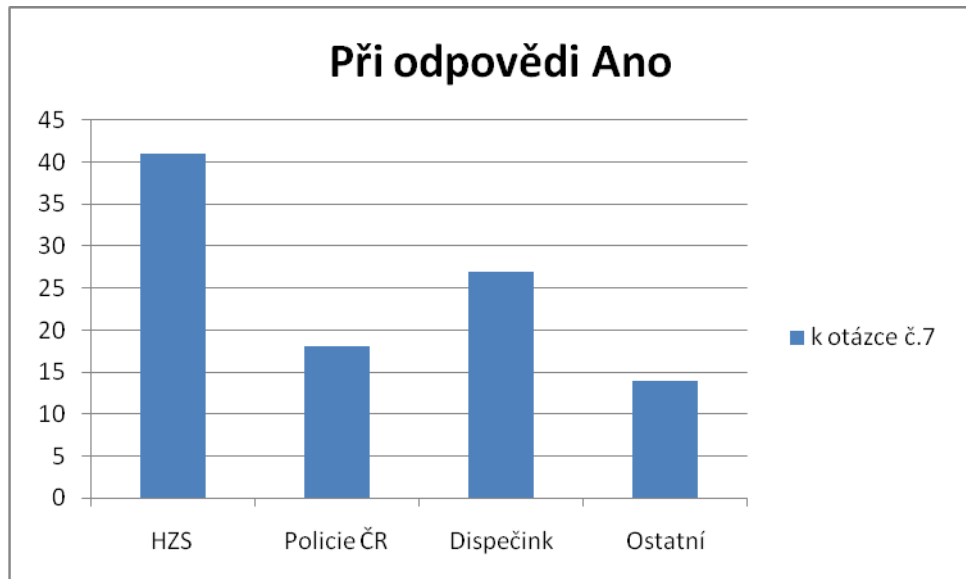
Obrázek č. 6 k otázce č. 7

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Na otázku *Ne* odpovědělo 42 respondentů a na otázku *Ano* odpovědělo 58 respondentů a tito respondenti uvedli do dotazníku i více možných odpovědí kam by se obrátilo při potřebě kynologů.

Obrázek č. 7 k otázce č. 7

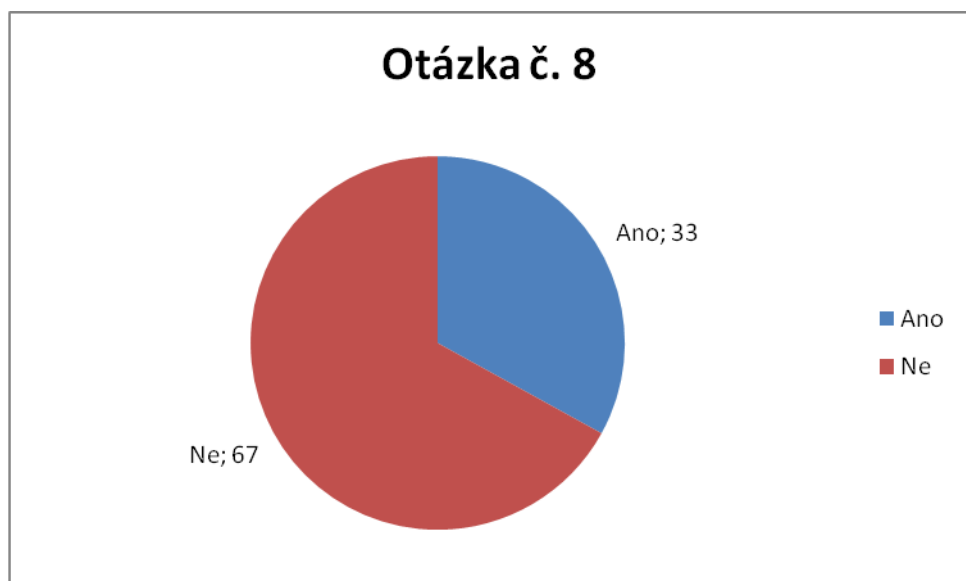

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Na otázku *Ano* z 58 respondentů uvedlo 41 respondentů, že by se obrátilo na HZS. 18 respondentů by kontaktovalo Policii ČR. 27 respondentů uvedlo dispečink a 14 rozdílných odpovědí bylo zahrnuto do ostatních.

Otázka č. 8 Může pes samostatně pracovat bez svého psovoda?

Obrázek č. 8 k otázce č. 8

Zdroj: vlastní tvorba grafu

U otázky č. 8 uvedlo 33 respondentů odpověď *Ano*. Zbývajících 67 respondentů označilo odpověď *Ne*.

Tabulka č. 6 k otázce č. 8

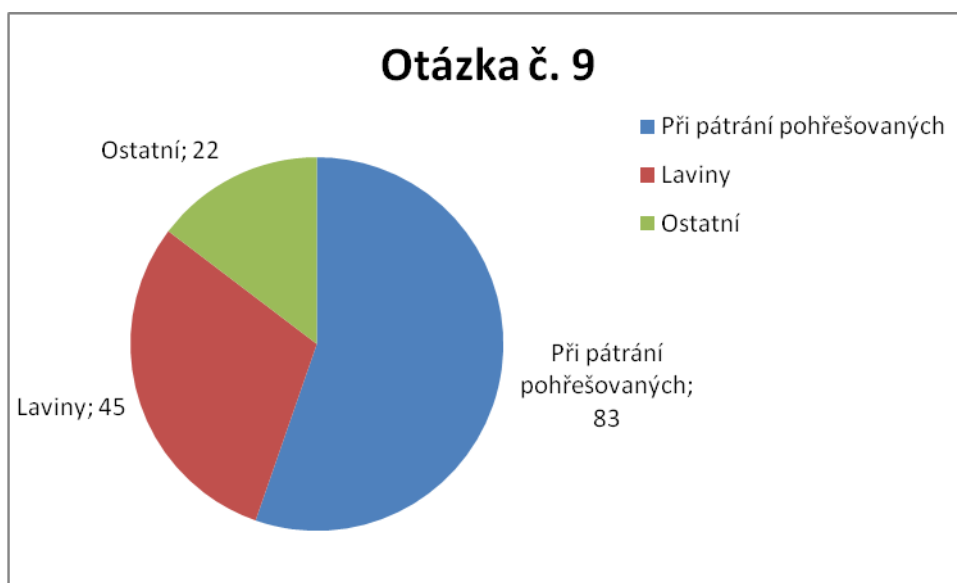
Oblasti	Odpověď Ano
Horská a podhorská oblast	11
Velká města	17
Malá města a obce	5

Zdroj: vlastní tvorba tabulky

Z této tabulky zvolilo odpověď *Ano* 11 respondentů z *Horské a podhorské oblasti*. 17 respondentů z *Velkých měst* označilo odpověď *Ano*. 5 respondentů z *Malých měst a obcí* vybralo odpověď *Ano*.

Otázka č. 9 K čemu si myslíte, že se psi (resp. Záchranná brigáda kynologů) využívají? Vypište:

Obrázek č. 9 k otázce č. 9

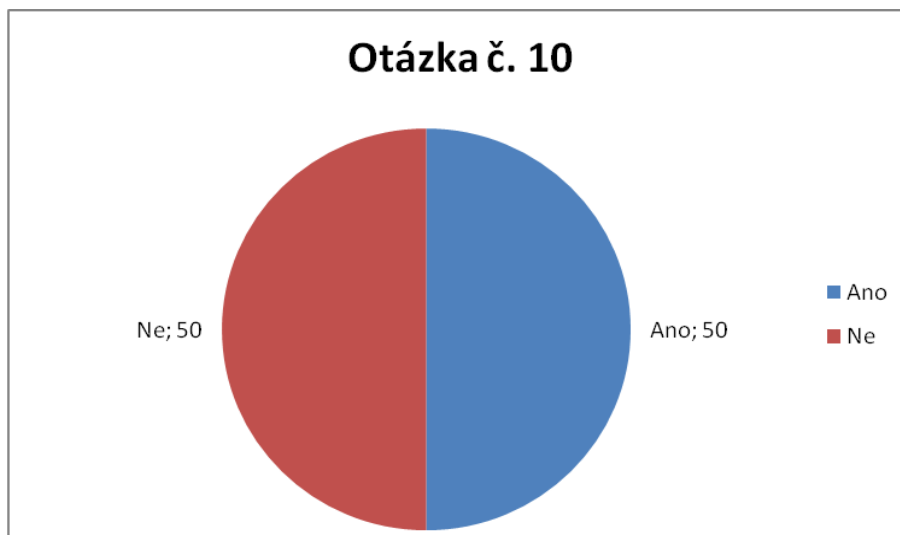

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Nejčastější odpovědí na tuto otevřenou otázku bylo napsáno z plného počtu respondenty 83 odpovědí *Při pátrání pohřešovaných*. Druhou nejčastější odpovědí byly *Laviny*, které zodpovědělo 45 respondentů. 22 rozdílných odpovědí bylo zahrnuto do *Ostatních*.

Otázka č. 10 Znáte nějaké specializace psů? (Pokud Ano, vypišťe jaké.)

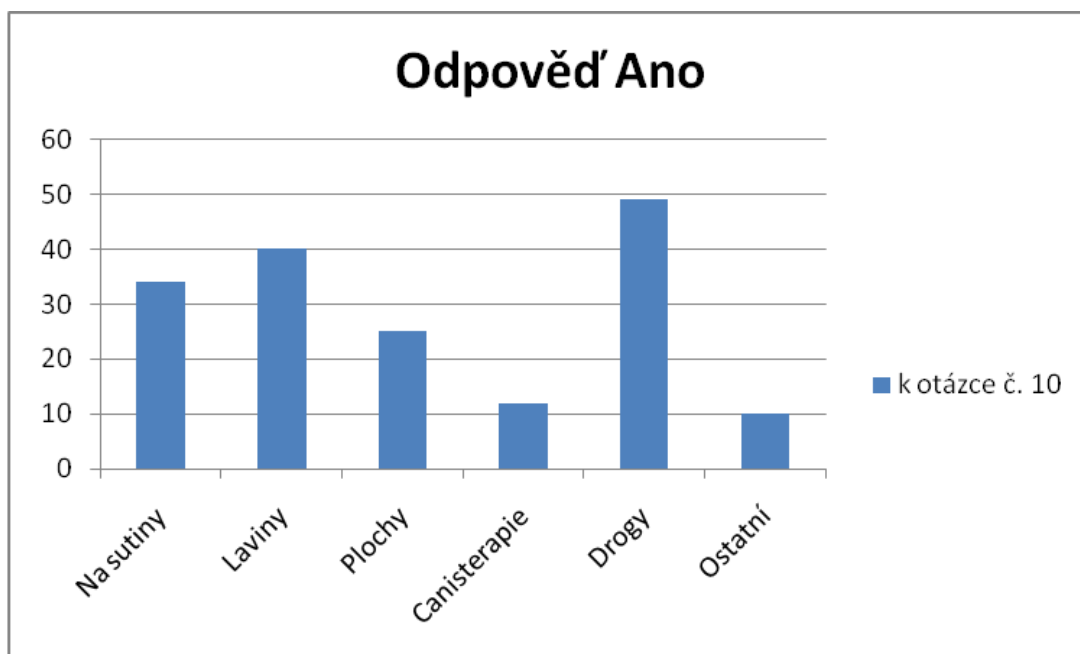
Obrázek č. 10 k otázce č. 10

Zdroj: vlastní tvorba grafu

U tohoto grafu na otázku odpověděla polovina respondentů *Ano* a polovina respondentů *Ne*. Na otázku *Ano* bylo uvedeno více odpovědí.

Obrázek č. 11 k otázce č. 10

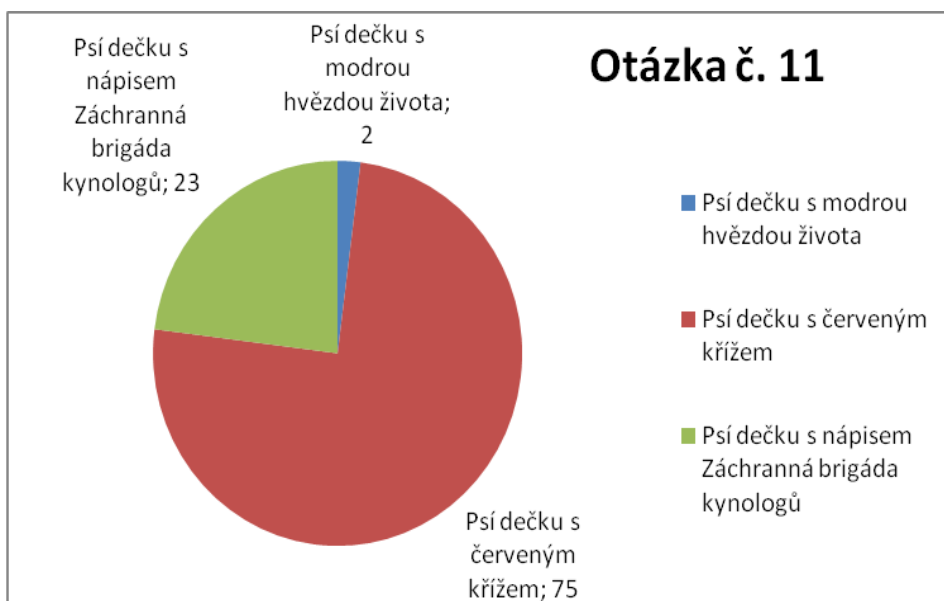

Zdroj: vlastní tvorba grafu

U otevřené odpovědi *Ano* nejvíce respondentů vypsalo s počtem 49 odpovědí *drogy*, na druhém místě se umístily *laviny* s počtem 40 odpovědí. Na třetí pozici se umístila odpověď na *sutiny*, které napsalo 34 respondentů. Odpověď *plochy* vypsalo 25 respondentů. *Canisterapie* získala 12 odpovědí. 10 rozdílných odpovědí bylo zahrnuto do *Ostatních*.

Otázka č. 11 Jaké má pes během nasazení viditelné označení?

Obrázek č. 12 k otázce č. 11

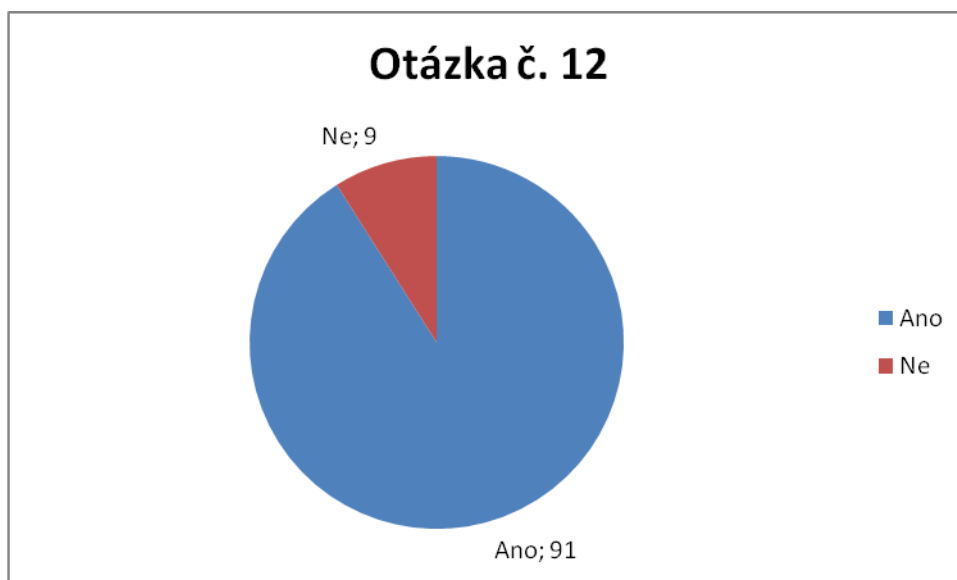

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Z obrázku grafu vyplývá, že 2 respondenti označili otázku a) *Psí dečku s modrou hvězdou života*. 75 respondentů odpovědělo na otázku b) *Psí dečku s červeným křížem*. 23 odpovědí bylo označeno u otázky c) *Psí dečka s nápisem Záchranná brigáda kynologů*.

**Otázka č. 12 Znáte nějaká plemena psů, která používá Záchránná brigáda kynologů?
(Pokud Ano, vypište jaká.)**

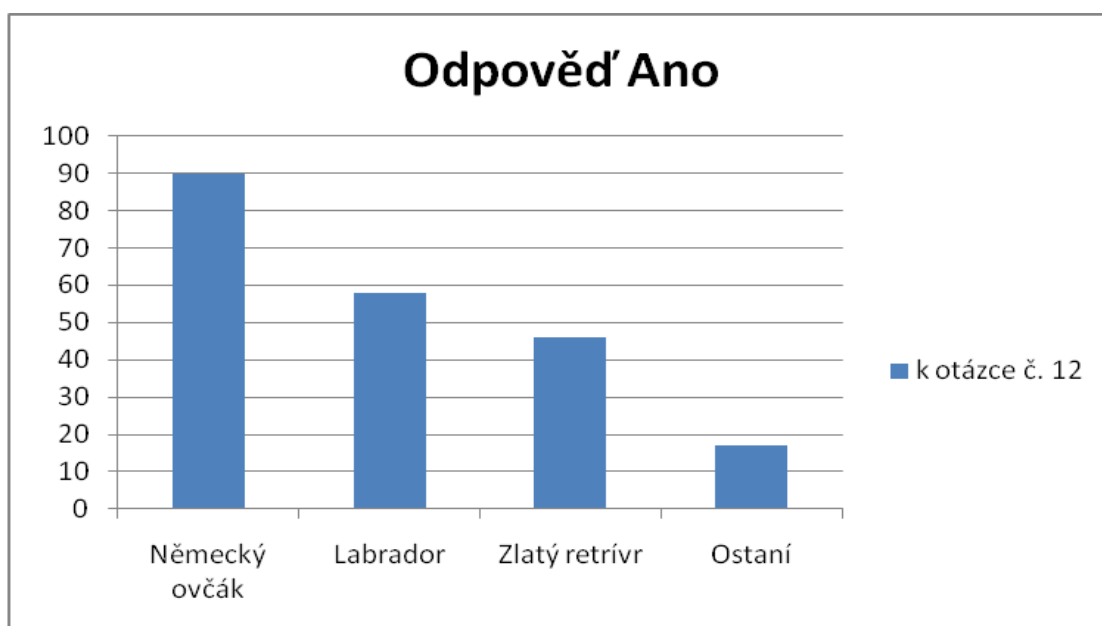
Obrázek č. 13 k otázce č. 12

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Z grafu je vidět, že 91 dotázaných respondentů odpovědělo *Ano*. Zbývajících 9 označilo odpověď *Ne*. U otevřené otázky bylo uvedeno více odpovědí.

Obrázek č. 14 k otázce č. 12

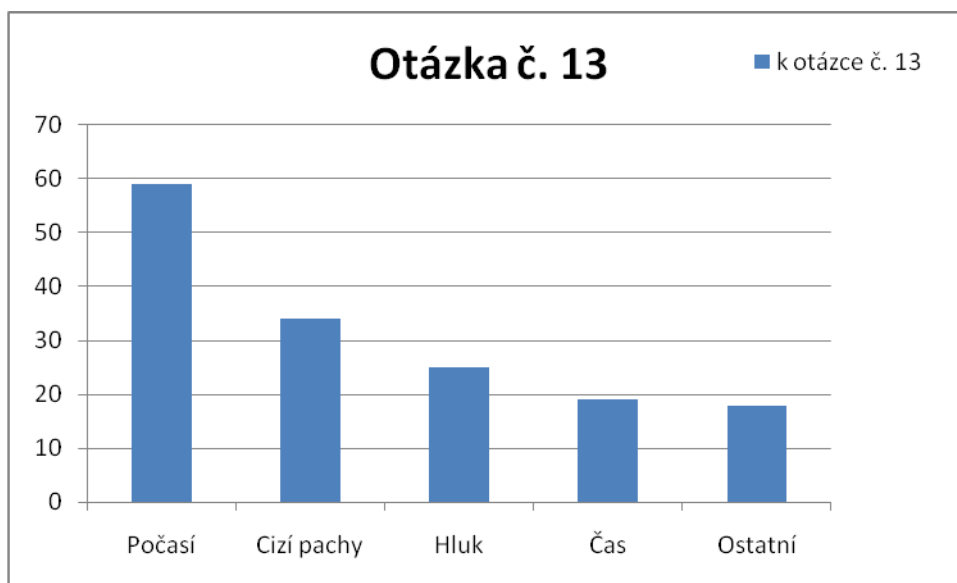

Zdroj: vlastní tvorba grafu

U 90 odpovědí v dotazníku bylo uvedeno jako nejčastěji používané plemeno psa Německý ovčák. Jako druhé plemeno Labrador bylo respondenty vypsáno 58 odpovědí. Zlatý retrívr získal 46 odpovědí od respondentů. Zbytek vypsanych rozdílných plemen psů byl zařazen mezi ostatní se 17 odpověďmi.

Otázka č. 13 Jaké podmínky podle Vás mohou ovlivnit psa při zásahu? Vypište:

Obrázek č. 15 k otázce č. 13

Zdroj: vlastní tvorba grafu

U otevřené otázky respondenti odpověděli, že nejvíce při zásahu psa může ovlivnit počasí s počtem 59. Na druhé místě se umístily cizí pachy s počtem 34 odpovědí. Třetí nejčastější odpověď dotázaných respondentů byl hluk s množstvím 25 odpovědí. Čas získal 19 odpovědí od respondentů. 18 rozdílných odpovědí bylo zahrnuto do ostatních.

Otázka č. 14 Který smysl nejvíc využívá pes při zásahu?

Tabulka č. 7 k otázce č. 14

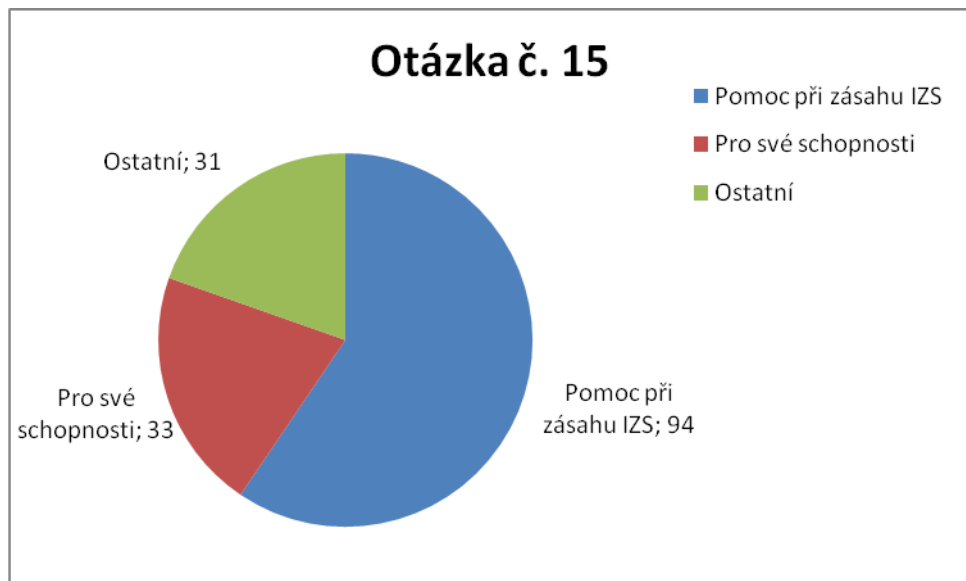
Smysl	počet odpovědí
Zrak	0
Sluch	0
Čich	100

Zdroj: vlastní tvorba tabulky

Z tabulky je patrné, že všichni dotázaní respondenti označili odpověď c) Čich.

Otázka č. 15 Včem je podle Vás Záchranný sbor kynologů pro IZS přínosem? Vypiště:

Obrázek č. 16 k otázce č. 15

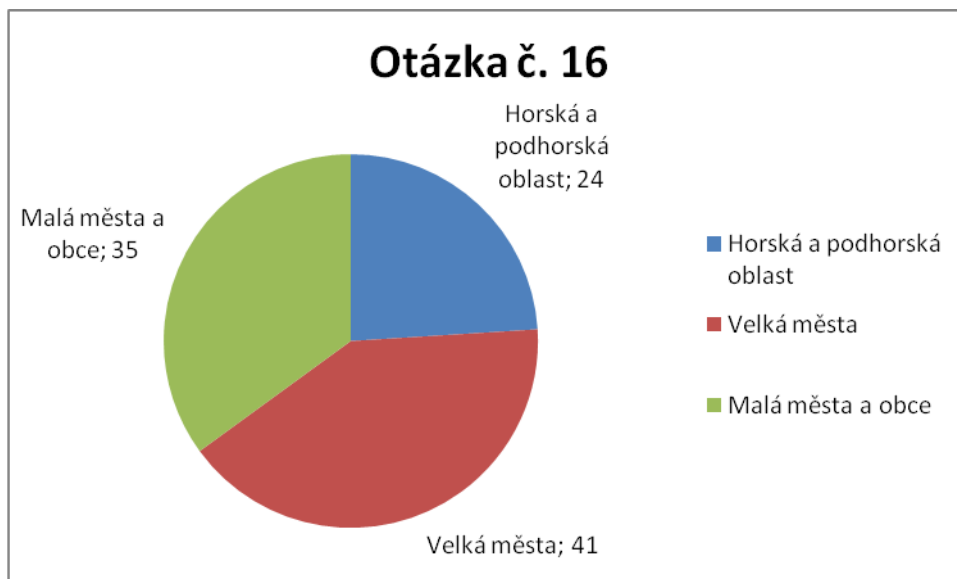

Zdroj: vlastní tvorba grafu

U této plně otevřené otázky 94 respondentů vypsalo nejčastější odpověď *Pomoc při zásahu IZS*. 33 respondentů si myslí, že Záchranný sbor kynologů je přínosem pro IZS *Pro své schopnosti* a 31 rozdílných odpovědí bylo zahrnuto do *Ostatních*.

Otázka č. 16 V jaké oblasti pracujete?

Obrázek č. 17 k otázce č. 16

Zdroj: vlastní tvorba grafu

Z grafu je patrné, že dotazník vyplnilo 41 respondentů pracujících zejména ve *Velkých městech*. 35 dotázaných respondentů pracuje v *Malých městech a obcích* a zbylých 24 respondentů vykonává svou pracovní náplň v *Horských a podhorských oblastí*.

Diskuze

V diskuzní části bych se zabýval hypotézami.

Hypotéza č. 1

Myslím si, že všeobecná informovanost záchranářů o pojmu a pojetí Kynologie je srovnatelná jak v horských a podhorských oblastí, tak ve velkých a malých městech a obcí.

Potvrzení hypotézy zjišťuji z otázek č. 1,8,10,11,12 a 14. U otázky č. 1 zjišťuji 100% informovanost záchranářů. Z otázky č. 8 analyzuji, že 67% respondentů odpovědělo na tuto otázku správně.

U otázky č. 10 pouze polovina dotázaných respondentů znala, jaké specializace psů se využívají v kynologii. Respondenti nejčastěji uvedli specializaci psů na drogy, laviny, sutiny, plochy, canisterapie a ostatní.

Z otázky č. 11 zodpovědělo 75% dotázaných respondentů správně.

U otázky č. 12 označilo 91% respondentů alespoň nějaká plemena psů, která používá Záchraná brigáda kynologů. Nejčastější plemena psů uvedli: Německý ovčák, Labrador, Zlatý retrívr a zbylé v Ostatních.

Otázky č. 14 zodpovědělo všech 100 respondentů správně.

Na základě těchto výše uvedených otázek jsem zjistil, že hypotéza č. 1 se mi potvrdila na 80,5 %.

Hypotéza č. 2

Záchranáři pracující v horských a podhorských oblastí a záchranáři malých měst a obcí se setkávají častěji během své profesionální činnosti s pomocí kynologů než záchranáři z velkých měst.

Potvrzení hypotézy zjišťuji z otázek č. 3,4,5 a 6

U otázky č. 3 z výzkumu vyplývá, že 80,5 % respondentů z horských a podhorských oblastí a Malých měst a obcí se setkává častěji s činností kynologů než respondenti z velkých měst.

Z otázky č. 4 pouze 2 respondenti z horských a podhorských oblastí a 1 respondent z malých měst a obcí jsou členy Záchrané brigády kynologů. Žádný respondent z velkého města není členem Záchrané brigády kynologů.

Z Otázky č. 5 vyplynulo, že žádní respondenti nespolupracují často s kynology záchranáři. Avšak pouze 20% respondentů z Horských a podhorských oblastí, z Malých měst a obcí 9% respondentů a 7% respondentů z Velkých měst spolupracuje s kynology někdy.

Zato 64% respondentů s kynology záchranáři nespolupracuje vůbec.

U Otázky č. 6, která se týká respondentovy znalosti atestovaných psovodů Záchrané brigády kynologů ve svém okolí. Odpovědělo pouze 8 respondentů, že zná. Z Horských a podhorských oblastí jich bylo 5, z Velkých měst pouze 1 respondent a z Malých měst a obcí 2 respondenti. Zbývajících 92 dotázaných respondentů nezná ve svém okolí atestované psovody ze Záchrané brigády kynologů.

Tato hypotéza č. 2 se mi potvrdila ve všech výše uvedených otázkách, a proto si myslím, že záchranářská kynologie je častěji využívána mimo velká města.

Hypotéza č. 3

Více jak polovina respondentů neví zcela přesně, kam se obrátí v případě, kdy bude nutná pomoc kynologů.

Potvrzení hypotézy zjišťuji z otázek č. 2, 6 a 7

Na otázku č. 2 odpovědělo 53 % dotázaných respondentů správně. Zbývajících 47 % respondentů tuto otázku zodpovědělo chybně.

U otázky č. 6 byla zjištěna zásadní neznalost atestovaných psovodů ze Záchrané brigády kynologů v respondentově okolí. 92 % respondentů odpovědělo, že nezná.

Otázka č. 7 vyvrací tuto hypotézu, protože 58% respondentů ví, kam se obrátí, pokud bude potřebovat kynology při své práci.

Tato hypotéza č. 3 se mi v otázkách č. 2 a 7 nepotvrdila.

Hypotéza č. 4

100% dotázaných respondentů zná nejčastěji používaná plemena psů Záchranné brigády kynologů, vědí, k čemu se využívají, znají podmínky, které ovlivňují psa při zásahu a ví v čem je Záchranná brigáda kynologů pro IZS přínosem.

Potvrzení hypotézy zjišťuji z otázek č. 9, 13 a 15

U otázky č. 9 , která byla plně otevřenou otázkou všichni z dotázaných respondentů vědí, k čemu se psi využívají. Respondenti uvedli v otázce vícemožných odpovědí. Nejčastější odpovědi dotázaných respondentů si myslí, že se psi využívají při pátrání pohřešovaných.

Otázka č. 13 zjišťovala od respondentů jaké podmínky ovlivní psa při zásahu. Všichni respondenti odpověděli na tuto otázku a mezi nejčastěji vypisované odpovědi bylo: Počasí, Cizí pachy, Hluk, Čas a Ostatní.

U otázky č. 15 vědí všichni dotazovaní respondenti v čem je Záchranný sbor kynologů pro IZS přínosem.

Tato hypotéza č. 4 se mi z výše uvedených otázek potvrdila.

Závěr

Úspěšné používání psů v záchranářské kynologii je závislé na jejich kvalitách, stupni výcviku, připravenosti a na odborné znalosti, vyspělosti a zkušenosti svého psovoda. Důležité jsou i podmínky pro cílevědomé a systematické připravování psů neboli výcvik.

Pes může být s úspěchem použit jen k těm výkonům, pro které je řádně výcvikem připraven! Například tma nebo snížená viditelnost v terénu je při pátrání pro člověka problém. Záchranář bez psa nemá velkou šanci v terénu pohřešovaného nalézt. Pes jako šelma dokáže v takové situaci dokonale využít svých smyslů, a proto je velmi nepostradatelný při pátrání po pohřešovaných osobách.

Proto by si měl každý psovod, který chce nosit titul záchranáře, plně uvědomit, že jeho základní práce, zkušenosti a znalosti mají spočívat hlavně ve výcviku a připravenosti psa pro náročné situace.

Je to obor, který vyžaduje specifické charakterové vlastnosti psovoda. Nejdůležitější z nich je důslednost a cit pro výcvik, tolerance a týmová spolupráce. Zdravotní stránka by měla být rovněž samozřejmostí. Jak pro fyzickou a psychickou náročnost praxe, tak i pro vlastní výcvik.

Pro rozvoj všech záchranářských specializací by byla velice přínosná širší spolupráce všech zainteresovaných složek v IZS. Dostane-li se občan do nebezpečí ohrožení svého života, nezajímá ho, kdo mu poskytne pomoc, ale očekává okamžitou pomoc od složek IZS.

Během psaní této bakalářské práce jsem při sběru informací o záchranářské kynologii obohatil své znalosti v oboru zdravotnického záchranáře. Zdravotnický záchranář by měl být všeobecně vzdělán ve svém oboru, a nadále by se měl neustále vzdělávat a rozšiřovat své znalosti, které mu budou sloužit v jeho profesi a zkvalitní tak jeho práci ve prospěch zdraví klientů.

Seznam použité literatury

- [1] BYDŽOVSKÝ, Jan. *Akutní stavy v kontextu*. 1. vyd. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7254-815-6.
- [2] MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. 1.st ed. Ostrava: EDICE SPBI SPEKTRUM, 2009.
- [3] MÜLLER, Manfred. *Výcvik všestranného psa*. Vyd.1. Praha : Brazda, 2006. 220 s. ISBN 80-209-0349-6.
- [4] MÜLLER, Manfred . *Výcvik ochranného psa*. Vyd.1. Praha : Brazda, 2009. 272 s. ISBN 978-80-209-0368-6.
- [5] NOVÝ, Karel. *Kynologická příručka*. Vyd.1. Praha : Naše Vojsko, 1995. 160 s. ISBN 80-206-0503-7.
- [6] PALMEROVÁ, Joan. *Výcvik psa*. Vyd.1. Bratislava : Slovart, 1993. 117 s. ISBN 80-7145-064-2.
- [7] POKORNÝ, Jirí. ET AL. *Urgentní medicína*. 1. vyd. Praha: Galén, 2004. ISBN 80-7262-259-5.
- [8] TAGGARTOVÁ, Caroline. *Encyklopedie psů*. Vyd.1. Praha : Jan Vašut s.r.o., 2002. 190 s. ISBN 80-7236-032-9.
- [9] HZS ČR. [online]. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/hasicky-zachranny-sbor-ceske-republiky.aspx>
- [10] Městská policie hlavního města Prahy. *Městská policie hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.mppraha.cz/>
- [11] PČR. *Policie ČR* [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [12] SZBK ČR. *Svaz záchranných brigád kynologů ČR* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.zachranari.cz/>
- [13] Zákon 239/ 2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Seznam příloh:

Příloha 1 Anonymní dotazník

DOTAZNÍK

Dobrý den,

chtěl bych Vás požádat o vyplnění dotazníku, který se zabývá informovaností záchranářů o možnostech využití kynologie v IZS. Dotazník je zcela anonymní a veškeré informace získané z dotazníku budou použity pouze v mé bakalářské práci. Dotazník obsahuje 16 otázek a na každou je jedna správná odpověď. Správnou odpověď zakroužkujte nebo označte barevně (tučně) v elektronické verzi, popřípadě vypište u jednotlivých otázek.

Děkuji Vám za spolupráci.

Josef Krátký

Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií

Zdravotnický záchranář, 3. ročník

1. Co je kynologie?

- a) Je to věda, která se zabývá diagnostikou a léčbou chorob psů.
- b) Je věda o psech, jejich chovu a zabývá se šlechtěním psů.

2. Pod jakou složku IZS patří Záchranná brigáda kynologů?

- a) Policie ČR
- b) Hasičský záchranný sbor
- c) Záchranná zdravotnická služba

3. Setkal (a) jste se během Vaší profese – praxe s činností kynologů?

- a) Ano
- b) Ne

4. Jste členem záchranné brigády kynologů?

- a) Ano
- b) Ne

5. Jak často spolupracujete s kynology záchranáři?

- a) Často
- b) Někdy
- c) Vůbec ne

- 6. Znáte ve Vašem okolí nějaké atestované psovody ze záchranné brigády kynologů?**
- a) Ano
 - b) Ne
- 7. Víte, kam se obrátíte, pokud budete potřebovat kynology? (Pokud ano, vypište kam.)**
- a) Ne
 - b) Ano:
- 8. Může pes samostatně pracovat bez svého psovoda?**
- a) Ano
 - b) Ne
- 9. K čemu si myslíte, že se psi (resp. Záchranná brigáda kynologů) využívají? Vypište:**
- 10. Znáte nějaké specializace psů? (Pokud ano, vypište jaké.)**
- a) Ne
 - b) Ano:
- 11. Jaké má pes během nasazení viditelné označení?**
- a) Psí dečku s modrou hvězdou života
 - b) Psí dečku s červeným křížem
 - c) Psí dečku s nápisem Záchranná brigáda kynologů
- 12. Znáte nějaká plemena psů, která používá záchranná brigáda kynologů? (Pokud ano, vypište jaká.)**
- a) Ne
 - b) Ano:

13. Jaké podmínky podle Vás mohou ovlivnit psa při zásahu?

Vypište:

14. Který smysl nejvíc využívá pes při zásahu?

- a) Zrak
- b) Sluch
- c) Čich

15. V čem je podle Vás Záchranný sbor kynologů pro IZS přínosem?

Vypište:

16. V jaké oblasti pracujete?

- a) Horská a podhorská oblast
- b) Velká města
- c) Malá města a obce

